

فعالیت های داخواهی در مورد ایران

جلسه هفتم

سیمین فهندژ

حقوق معنوی

- اختصاص - این مطلب به پروژه توانا مربوط به سازمان E-Collaborative for Civic Education اختصاص دارد و استفاده از آن می بایست با ذکر نام سازمان تهیه کننده انجام شود.
- غیر تجاری - این مطلب برای استفاده های غیر تجاری می باشد و برای هیچ گونه منفعتی بهره برداری نخواهد شد.
- اشتراک - اگر می خواهید هر گونه تغییری در مطلب وارد کنید، شما می توانید حاصل کار را تنها تحت مجوز E-Collaborative for Civic Education منتشر کنید و برای ایجاد بدنه اصلی اطلاعات، این تغییرات را باید با E-Collaborative for Civic Education به اشتراک گذارید.

دادخواهی چیست؟

- مفهوم دفاع به شکل و سیاق رسمی خود مفهومی جدید است اگرچه در عمل، "دفاع" همیشه به اشکال گوناگون اتفاق افتاده است. از آنجا که همیشه افراد آسیب پذیر و محروم در جامعه وجود داشته، همیشه افرادی نیز هستند که می خواهند به عنوان همسایگان خوب نقش ایفا کنند و در دفاع از آن ها صحبت کنند و مطمئن شوند که منافع گروه های آسیب پذیر مورد حمایت قرار می گیرد.
- در طول تاریخ، "دفاع" از سوی گروه های مختلف منجر به اصلاحات اساسی در جوامع شده.
- "دفاع" به طور ساده به معنای حمایت از یک وضعیت و بالا بردن آگاهی درباره آن، است.

نمونه هایی از تلاش های مدافعان

می توانید چند نمونه بیاورید؟

کمیسیون حقوق بشر

- کمیسیون حقوق بشر قبل از شورای حقوق بشر کنونی فعالیت می کرد.
- کمیسیون حقوق بشر سازمان ملل متحد، زیرمجموعه‌ای از شورای اقتصادی و اجتماعی سازمان ملل متحد بود که در ۱۰ دسامبر ۱۹۴۶ توسط شورای اقتصادی تشکیل شد.
- کمیسیون در ۱۵ مارس ۲۰۰۶ با رأی قاطع مجمع عمومی سازمان ملل متحد با شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد جایگزین شد.

شورای حقوق بشر

- شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد یکی از نهادهای سیستم سازمان ملل متحد است که وظیفه آن نشان دادن موارد نقض حقوق بشر می‌باشد. این شورا هم‌زمان با انحلال کمیسیون حقوق بشر سازمان ملل متحد ایجاد شد.
- در 15 مارس 2006 مجمع عمومی قطع نامه مهمی برای ایجاد شورای حقوق بشر به منظور جایگزینی با کمیسیون حقوق بشر تصویب کرد.

شورای حقوق بشر

بررسی ادواری جهانی:

بررسی ادواری جهانی به وسیله مجمع عمومی در 15 مارس 2006 با قطعنامه 251/60، که خود شورای حقوق بشر را تاسیس کرد، ایجاد شد. این فرآیندی مبتنی بر همکاری جمعی است که به سوابق حقوق بشر همه کشورها رسیدگی خواهد کرد. در حال حاضر هیچ ساز و کار جهانی دیگری از این نوع وجود ندارد.

شورای حقوق بشر

گزارشگر ویژه در مورد وضعیت حقوق بشر
در ایران

گزارشگر ویژه مربوط به شکنجه و سایر رفتارها یا مجازات های بی رحمانه،
غیر انسانی یا تحقیر آمیز

گزارشگر ویژه در اعدام های غیر قانونی، صحرایی (بدون طی
مراحل عادی) و خودسرانه

گزارشگر ویژه استقلال قضات و وکلا

گزارشگر ویژه برای آزادی دین یا عقیده

گزارشگر ویژه حقوق آزادی اجتماعات مسالمت آمیز و
تشکل ها

گزارشگر ویژه مسکن مناسب

گزارشگر ویژه در مورد وضعیت مدافعان حقوق بشر

کارشناس مستقل امور اقلیت ها

گزارشگر ویژه در زمینه ی خشونت علیه زنان

گزارشگر ویژه ی حقوق بشر مهاجران

گروه کاری بازداشت های خودسرانه

گروه کاری ناپدید شدن های اجباری و ناخواسته

گروه کاری در مورد مسئله تبعیض علیه زنان در قانون و
عمل

گزارشگران

- عنوان افرادی است که از سوی شورای حقوق بشر سازمان ملل متحد حکم ویژه‌ای دارند تا در مورد مسائل حقوق بشر به بازرسی، نظارت و چاره‌یابی بپردازند.
- اولین گزارشگر در سال 1984
- لیست گزارشگران بر اساس موضوع و کشور

دادخواهی در سازمان ملل گزارشگران ویژه

چند نمونه:

گزارشگر ویژه برای آزادی دین و عقیده

گزارشگر ویژه برای حقوق بشر در ایران

گزارشگر ویژه برای حق بیان و عقیده

گزارشگر ویژه برای استقلال قضات و وکلا

مجمع عمومی سازمان ملل - قطع نامه ها

قطع نامه ها

- قطعنامه، طرح پیشنهادی نوشته‌ای است که توسط یک رکن جمعی اتخاذ می‌شود.
- تصمیمات ارکان مختلف سازمان ملل متحد نظیر مجمع عمومی و شورای امنیت در قالب قطعنامه ارائه می‌شود.
- قطعنامه در نظام حقوقی بین‌المللی از اعتبار مختلفی برخوردار است. برخی از قطعنامه‌ها جنبه الزامی و برخی صرفاً جنبه اعلامی یا توصیه‌ای دارند.
- قطع نامه ها از سال 1980 شروع و تا امروز ادامه دارند.

دادخواهی در سازمان ملل در هیات نظارتی معاهدات

کمیته بین المللی حذف همه شکل های تبعیض نژادی

کمیته حقوق بشر

کمیته اقتصادی، اجتماعی، فرهنگی

کمیته حقوق کودک

مقاله نامه اختیاری ۱

میثاق بین المللی حقوق مدنی و سیاسی

کمیته ی حقوق بشر

مقاله نامه اختیاری ۲

مقاله نامه اختیاری

میثاق بین المللی حقوق اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی

کمیته حقوق اقتصادی اجتماعی و فرهنگی

کنوانسیون بین المللی رفع هر نوع تبعیض نژادی

کمیته رفع تبعیض نژادی

مقاله نامه اختیاری ۱

کنوانسیون حقوق کودک

کمیته حقوق کودک

مقاله نامه اختیاری ۲

کنوانسیون رفع کلیه اشکال تبعیض علیه زنان

کمیته رفع تبعیض علیه زنان

مقاله نامه اختیاری

تاریخچه دفاع از حقوق بشر در ایران جلسه هفتم

حسین رئیسی

بدون شک تاریخ دفاع از حقوق بشر تاریخ
پر فراز و نشیبی است.

آنچه امروز بعنوان نظام بین الملل حقوق
بشر می شناسیم، ریشه در تاریخ بشریت
دارد. تحولات تاریخی مهمی پیشینه امروزی
آن محسوب میگردد.

بررسی پدیدار شناسی نظام مبارزاتی حقوق
بشر برای شناخت و توسعه آن موثر خواهد
بود.

پدیدار شناسی مبارزه برای دفاع از حقوق بشر

- تاریخ گواه تحولات و تطورات گسترده ای در نظام حقوقی در زندگی جمعی است. همه آنها دیالیتیک تاریخی برای نیل به حقوق بشر امروزی را گواهی میدهد.

- در فرایند دیالیتیک تاریخی که "هگل" فیلسوف آلمانی قرن 19 مبتکر آن است، تاریخ سلسه طولانی تفکر و تامل بشری است، هر فکر فلسفی بر سایر افکار پیشین استوار است و فکر پیش از خود را تغییر داده و یا اصلاح و توسعه بخشیده است.

- ماهیت مبارزه برای دفاع از حقوق بشر، ماهیت خشونت پرهیز است.

ساختار سازی مبارزه برای دفاع از حقوق بشر

مبارزه با اشکال مختلف نقض حقوق بشر و
رهایی از رنج ناشی از آن به ساختار حقوقی
استواری نیاز دارد .

سوال: آیا مبارزه برای دفاع از حقوق بشر در ایران در بستر حقوقی داخلی امکان پذیر است؟

• برای پاسخ به این پرسش لازم است میزان تاثیرپذیری قانونگذاران از نظام حقوقی بشر بین الملل را مد نظر قرار دهیم .

• میزان تاثیر پذیری سیستمهای اجرایی ایران را مانند، دادگستری، دیوان عالی کشور، پلیس، دستگاہهای امنیتی، ادارات کار و امور اجتماعی، آموزش و پرورش، آموزش عالی و نظایر آن مورد توجه قرار دهید.

مقایسه تاریخی ساختار حقوقی قبل و بعد از انقلاب از نظر امکان یا عدم امکان مبارزه برای حقوق بشر

- مقایسه دو نظام حکومتی در ایران قبل و بعد از انقلاب 57 امری دشوار است، اما مقایسه این دو زمان را باید با لحاظ تحولات و شرایط ناشی از تداوم جنگ سرد تا انقلاب ایران و پایان جنگ سرد بعد از انقلاب ایران صورت داد.
- جنگ سرد نقطه مهمی در تاریخ تحولات حقوق بشر محسوب می شود.
- در هر دو نظام با نقض جدی حقوق بشر روبرو هستیم

الف: حکومت پهلوی

- قانون اساسی
- قوانین عادی- قانون مدنی- قانون مسئولیت مدنی- قانون مجازات عمومی- قانون آیین دادرسی کیفری
- رای مثبت به اعلامیه جهانی حقوق بشر
- پیوستن به کنوانسیونهای بین المللی حقوق مدنی، سیاسی و اقتصادی، اجتماعی و فرهنگی
- قانون لغو مجازات شلاق
- قانون منع توقیف بدهکاران
- -مطالعه موردی- حق دفاع- سن مسئولیت

ب- حکومت جمهوری اسلامی

- قانون اساسی
- ساختار قضایی
- کنوانسیونهای بین المللی
- پیوستن به کنوانسیون حقوق کودک
- بررسی پیوستن به کنوانسیونهای منع شکنجه و رفع اشکال تبعیض علیه زنان در مجلس ششم
- مطالعه موردی- حق دفاع - سن مسئولیت

مبارزه برای حقوق بشر

1- مبارزه با توسل به قواعد داخلی و بین المللی در درون کشور و خطرات آن

2- مبارزه با توسل به نهادهای بین المللی از بیرون کشور

ماهیت اقدامات بین المللی برای دفاع از حقوق بشر

1- از طریق قطعنامه و توصیه نامه ها

2- از طریق اقدامات حقوقی و یا مداخله - شورای امنیت - دیوان کیفری بین المللی

سوال: آیا تحولات تاریخی دفاع از حقوق بشر پس از تشکیل دیوان کیفری بین المللی سبب کاهش نقض حقوق بشر شده است یا خیر، دلایل خود را با بیان دو نمونه ارائه دهید؟

ارزیابی شما از روند رشد شرایط دفاع از حقوق بشر و امکان محاکمه ناقضان جدی حقوق بشر مورد نظر است.

نتیجه

سازوکارهای دفاع از حقوق بشر با تحولات مهمی در سالهای اخیر روبرو بوده است. رویکرد مبارزاتی برای دفاع از حقوق بشر متوجه دولتها می باشد، چون عمده موارد نقض بوسیله آنها صورت میگیرد.

تلاش برای کاستن از رنج انسانها و دفاع راهبری
از حقوق بشر با اتکاء بر فرهنگ حقوق بشر
مبتنی بر نفی خشونت امکان پذیر است.

پرسش و پاسخ

حقوق معنوی

- اختصاص - این مطلب به پروژه توانا مربوط به سازمان E-Collaborative for Civic Education اختصاص دارد و استفاده از آن می بایست با ذکر نام سازمان تهیه کننده انجام شود.
- غیر تجاری - این مطلب برای استفاده های غیر تجاری می باشد و برای هیچ گونه منفعتی بهره برداری نخواهد شد.
- اشتراک - اگر می خواهید هر گونه تغییری در مطلب وارد کنید، شما می توانید حاصل کار را تنها تحت مجوز E-Collaborative for Civic Education منتشر کنید و برای ایجاد بدنه اصلی اطلاعات، این تغییرات را باید با E-Collaborative for Civic Education به اشتراک گذارید.